

Lesley Griffiths AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder
Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Culture and Social Justice

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg,
Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol

17 Mai 2024

Annwyl Delyth,

Diolch am eich llythyr ar 21 Mawrth a gyfeiriwyd at Dawn Bowden AS fel Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth ynghylch cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol o'r enw *Y sefyllfa sydd ohoni: Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru*. Gofynnwyd imi ateb gan fod y mater hwn bellach yn dod o dan fy mhortffolio Gweinidogol.

Amgaeaf gopi o ymateb ysgrifenedig Llywodraeth Cymru i'r adroddiad uchod. Er nad yw mwyafrif yr argymhellion a nodir yn yr adroddiad ar gyfer Llywodraeth Cymru, mae'r ymatebion yn nodi ein barn ar y sefyllfa bresennol ac yn rhoi gwybodaeth am y gwaith sy'n cael ei wneud gan Cymru Greadigol i gefnogi'r sector darlledu yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i fod yn ymrwymedig i gefnogi fframwaith darlledu addas i'r diben i Gymru, gyda chefnogaeth gwaith y Corff Cyngori ar Ddarlledu a Chyfathrebu i Gymru.

Yn gywir,

Lesley Griffiths AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Culture and Social Justice

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol ‘Y sefyllfa sydd ohoni: Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru’

Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu canfyddiadau'r adroddiad ac yn cynnig yr ymateb canlynol i'r 17 argymhelliad a geir ynddo.

Argymhelliad 1

Dylai Llywodraeth y DU ei gwneud yn glir ei bod yn cefnogi Ofcom yn gyfan gwbl i amddiffyn hawliau darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus os bydd anghydfodau â llwyfannau cyfryngau eraill sy'n codi o'r Bil Cyfryngau.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae'r diwydiant a llywodraethau wedi cydnabod ar raddfa eang fod angen moderneiddio'r fframwaith rheoleiddio sy'n llywodraethu'r cyfryngau yn y DU, er mwyn galluogi'r diwydiant i esblygu, diwallu anghenion ymddygiadau newidiol cynulleidfaedd a gweithredu'n effeithiol mewn marchnad fwyfwy byd-eang. Felly, mae Llywodraeth Cymru wedi croesawu'r Bil Cyfryngau a'i ddiwygiadau arfaethedig. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y bydd y mesurau a nodwyd yn y Bil Cyfryngau ond yn effeithiol os bydd rôl oruchwylio ac ymyrryd Ofcom yn gadarn, unwaith y bydd y ddeddfwriaeth ar waith. Yn benodol, mae ein hymgysylltiad â rhanddeiliaid yng Nghymru wedi tynnu sylw at bwysigrwydd sicrhau bod Ofcom mewn sefyllfa ddigonol i ddyfarnu ar unrhyw anghydfod rhwng darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus a llwyfannau cyfryngau eraill ar faterion o amlygrwydd a thelerau teg.

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno y dylai Ofcom gael cefnogaeth lawn Llywodraeth y DU wrth amddiffyn hawliau darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus pe bai anghydfod gyda llwyfannau cyfryngau eraill sy'n codi o'r Bil Cyfryngau. Edrychwn ymlaen at weithio'n agos gydag Ofcom yn y maes hwn yn y dyfodol er mwyn cefnogi'r broses o roi newidiadau i gyfrifoldebau rheoleiddiol ar waith a ddaeth i rym drwy'r Bil Cyfryngau, a hynny er mwyn sicrhau y ceir system addas at y diben ar gyfer buddiannau yng Nghymru.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 2

Dylai Llywodraeth y DU ddiwygio'r Bil Cyfryngau i newid cyfeiriadau at amlygrwydd "priodol" cynnwys gwasanaeth cyhoeddus i amlygrwydd "sylweddol" cynnwys gwasanaeth cyhoeddus.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae rhanddeiliaid yng Nghymru wedi nodi bod darpariaethau'r Bil Cyfryngau ynghylch amlygrwydd yn hanfodol i gefnogi cynaliadwyedd darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn y dyfodol. Prif ysgogydd y mesurau hyn yw sicrhau bod cynnwys gwasanaeth cyhoeddus yn cael ei gario ac ar gael yn hawdd, a'i fod yn hawdd i gynulleidfaedd ddod o hyd iddo ar lwyfannau.

Er mwyn i'r mesurau hyn fod yn effeithiol, yn ymarferol, mae'n rhaid i'r diffiniad o amlygrwydd fod yn glir ac yn ddiamwys.

Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol o'r ddadl barhaus ynghylch y diffiniad o amlygrwydd ("prominence") yn y Bil Cyfryngau, lle mae rhai rhanddeiliaid wedi galw am newid y cyfeiriad at amlygrwydd priodol ("appropriate") i sylweddol ("significant"). Wrth archwilio'r ddeddfwriaeth ddrafft, mae Pwyllgor Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon Tŷ'r Cyffredin wedi awgrymu nad yw amlygrwydd 'priodol' yn ddigonol yng nghyd-destun rhyngwynebaw defnyddwyr datblygedig llwyfannau heddiw ac y byddai defnyddio 'sylweddol' yn 'llai agored i'w ddehongli ac yn bodloni nodau'r Bil yn well'.

Mae diffiniad clir o amlygrwydd at ddiben gweithredu'r darpariaethau cysylltiedig yn y Bil yn hanfodol er mwyn galluogi Ofcom i gyhoeddi canllawiau clir ar gyfer darlledwyr a llwyfannau yn effeithiol a gorfodi'r mesurau rheoleiddio. Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno y byddai 'sylweddol' yn ddisgrifiad mwy addas ac yn adlewyrchu'n well bwysigrwydd darlledu gwasanaeth cyhoeddus.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 3

Dylai Llywodraeth y DU ddiwygio'r Bil Cyfryngau i gynyddu pwerau Ofcom o ran y Gymraeg ar radio masnachol er mwyn diogelu cynnwys Cymraeg mewn ardaloedd â phoblogaeth sylweddol o siaradwyr Cymraeg.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae gorsafoedd radio masnachol yn chwarae rhan bwysig yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau cyfryngau yng Nghymru, yn enwedig o ran darparu newyddion o Gymru, gan ystyried gwendid y cyfryngau print yng Nghymru a'r diffyg sylw i faterion Cymreig ym mhapurau newydd y DU.

Er y bydd nifer o'r darpariaethau yn y Bil yn sicr yn cael effaith gadarnhaol ar ddarlledwyr a chynulleidfaoedd yng Nghymru, mae Llywodraeth Cymru wedi mynegi pryderon ynghylch darpariaethau yn y Bil sy'n ymwneud â dadreoleiddio gwasanaethau radio a chynnwys lleol ymhellach. Mae Llywodraeth Cymru wedi pwysleisio wrth Ofcom a Llywodraeth y DU yn y gorffennol na fyddem yn dymuno gweld y rheolau cyfredol ar ddarpariaeth leol ar radio masnachol yn cael eu llacio ymhellach nac yn cael eu dileu. Rydym wedi galw am ystyriaeth briodol o ran natur ddwyieithog Cymru a phwysigrwydd y Gymraeg pan fydd trwyddedau radio ar gyfer gorsafoedd yng Nghymru yn cael eu dyfarnu neu eu hadolygu.

Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i godi'r mater o ddarparu cynnwys Cymraeg digonol ar radio yn ein trafodaethau gyda Llywodraeth y DU a chydag Ofcom.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 4

Dylai Llywodraeth y DU gynyddu cyllid S4C yn sylweddol. Dylai hyn gynnwys cyllid dangosol am nifer o flynyddoedd er mwyn galluogi S4C i gynllunio'n ddigonol ar gyfer y dyfodol.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru yn nodi'r toriad yng nghyllideb S4C dros y blynyddoedd diwethaf. Mae consensws ar gyfer cyllid cyhoeddus parhaus a digonol, hirdymor i sicrhau cynaliadwyedd S4C yn y dyfodol. Mae angen i hyn fod yn ddigonol i alluogi S4C i gyflawni ei rôl hanfodol yn diwallu anghenion cynulleidfaoedd yng Nghymru, yng nghyd-destun costau cynyddol a marchnad fyd-eang sy'n esblygu. Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol bod cyllidebau comisiynu S4C yn heriol, gyda chynrychiadau'n aml yn gorfod chwilio am gyllid ychwanegol gan ddarllenedwyr eraill ar sail cyd-gomisiynu neu gan drydydd partïon.

Mae Llywodraeth Cymru wedi codi pwysigrwydd setliad ariannu teg a chyson gyda Llywodraeth y DU. Mae hyn wedi tynnu sylw at sut y mae'n rhaid i S4C gael cyllid digonol, yn ogystal ag annibyniaeth olygyddol a rheolaethol, er mwyn iddi gynnal ei gallu i wasanaethu'r gynulleidfa Gymraeg. Rhaid i drefniadau ariannu ddiogelu gwasanaethau hanfodol a darparu'r cyllid cynaliadwy sy'n caniatáu i ddarllenedwyr gyflawni eu dibenion a'u hamcanion cyhoeddus.

O ran darlledu Cymraeg, mae hyn wedi amlygu sut y mae'r heriau sy'n gysylltiedig â'r newid yn y dirwedd ddarlledu oddi wrth ddarlledu traddodiadol at fwy o gynnwys ar-lein yn cael eu cymhlethu gan ddarnio hyd yn oed yn fwy o'r gynulleidfa, sy'n gysylltiedig â gwahanol fodelau defnyddio'r Gymraeg. Er mwyn gwasanaethu cynulleidfaoedd yn effeithiol, yn ogystal ag ystyried gwahanol arferion defnyddio cynnwys, rhaid i S4C gael ei hariannu'n ddigonol i ddarparu ar gyfer gwahanol lefelau a mathau o ruglder iaith a defnydd ar draws ac o fewn aelwydydd.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 5

Dylai Llywodraeth y DU ystyried ariannu S4C yn ôl fformiwla, er mwyn rhoi mwy o sicrwydd i S4C ynghylch cyllid yn y dyfodol. Gallai'r fformiwla hon gynnwys cysylltu cyllid S4C â mesurau chwyddiant fel Mynegai Prisiau Defnyddwyr neu Fynegai Prisiau Manwerthu, neu gyfeirio at reffeniw cyffredinol ffi'r drwydded. Dylai gynnwys mecanwaith glicied er mwyn sicrhau nad yw cyllid ar gyfer S4C yn disgyn mewn termau real.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mewn tystiolaeth i Lywodraeth y DU ar Adolygiad Model Ariannu'r BBC, mae Llywodraeth Cymru wedi tynnu sylw at yr angen i sicrhau bod yr adolygiad yn ystyried yr ystod ehangaf o fodelau ar gyfer y BBC ac S4C.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 6

Rhaid i Adolygiad Model Ariannu'r BBC Llywodraeth y DU gymryd tystiolaeth gan S4C. Rhaid i'r adolygiad gyfeirio'n benodol at gyllid cyhoeddus S4C gan fod y darlledwr yn cael ei ariannu'n bennaf o ffi'r drwydded.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi codi'r diffyg cyfeiriad penodol at S4C yn yr adolygiad gyda Llywodraeth y DU. Mewn tystiolaeth i Lywodraeth y DU ar Adolygiad Model Ariannu'r BBC, mae Llywodraeth Cymru wedi pwysleisio y bydd unrhyw newid posibl i'r trefniadau presennol yn cael effaith sylfaenol ar wasanaethau a rhaglenni S4C. Amlygodd hyn, o ystyried effaith bosibl sylweddol newidiadau i'r model ariannu, fod angen ymgysylltu ac ymgynghori gwirioneddol drwy gydol y broses adolygu gyda rhanddeiliaid yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru yn deall bod Llywodraeth y DU yn ymgysylltu ag S4C ar y mater hwn.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 7

Dylai gwariant y BBC ar gynnwys teledu Saesneg yng Nghymru dyfu o'r naill flwyddyn i'r llall nes ei fod yn cyd-fynd â gwariant y BBC ar gynnwys Saesneg yn yr Alban. Dylai'r BBC amlinellu i'r Pwyllgor hwn sut y bydd yn cyflawni hyn.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae gwariant digonol gan y BBC ar gynnwys teledu Saesneg yng Nghymru yn bwysig nid yn unig i fodloni gofynion cynulleidfaoedd yng Nghymru ond hefyd i economi greadigol Cymru. Cyfeiriodd adroddiad y Panel Arbenigol ar Ddarlledu at sut 'mae cynulleidfaoedd di-Gymraeg Cymru'n dal i gael eu gwasanaethu'n wael o ran cynnwys yn benodol ar gyfer Cymru, ac mae'r bwch cyllido yn y maes gwasanaeth hwn, o'i gymharu â'r Alban, yn parhau' ac 'na ddylid amddifadu poblogaeth ddi-Gymraeg Cymru o faint priodol o gynnwys lleol perthnasol'.

Mae Llywodraeth Cymru, drwy Cymru Greadigol, yn parhau i fod yn ymrwymedig i weithio gyda'r BBC i gefnogi cynnydd mewn gwariant ar gynnwys teledu Saesneg. Mae ei Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda'r BBC yn nodi sut y bydd Cymru Greadigol a'r BBC yn cydweithio'n strategol i fuddsoddi mewn cynnwys Cymreig. Mae trefniadau'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth wedi bod yn rhan annatod o gryfhau cysylltiadau gyda'r BBC, gan gefnogi mynediad mwy uniongyrchol ac effeithiol i gomisiynwyr, cydweithio ar gynyrchiadau a chyd-gomisiynu i gynyddu nifer y cynyrchiadau gwirioneddol Gymreig sydd ar gael i gynulleidfaoedd Cymru ac yn ehangach yn y DU. Cafodd 2023 ei galw'r flwyddyn fwyaf o ran cynhyrchu drama yng Nghymru i'r BBC, gyda chwe chfres ddrama yn cael eu cynhyrchu ledled Cymru, a chafodd bob un ohonynt gymorth gan Cymru Greadigol. Fodd bynnag, mae'r cyd-destun comisiynu wedi bod yn anodd yng Nghymru, fel sy'n wir ar draws y DU yn 2024. Mae hyn yn cael ei ysgogi'n rhannol gan sefyllfa heriol cyllideb y BBC a nifer y comisiynau ar gyfer ein sector cynhyrchu annibynnol.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod y sefyllfa ariannol hynod heriol sy'n wynebu darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus, gan gynnwys y BBC. Gall costau a chwyddiant cynyddol, ynghyd â diffyg eglurder ar drefniadau ariannu'r BBC ar ôl 2027, arwain at gyfuno gweithgarwch a llai o awydd (a gallu) i fuddsoddi yn y gwledydd. Mae tueddiadau digidol ac ar-lein sy'n esblygu a chystadleuaeth gynyddol o lwyfannau ffrydio byd-eang hefyd yn risgiau i gynaliadwyedd parhaus, a allai effeithio ar wariant y BBC yng Nghymru. Mae Cymru Greadigol wedi ymrwymo i weithio gyda'r BBC i archwilio opsiynau i dargedu rhagor o fuddsoddiad i Gymru a bydd hyn yn ystyriaeth wrth i ni adolygu ein trefniadau o ran y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth eleni. Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu ymrwymiad y BBC i darged twf o'r naill flwyddyn i'r llall ac argymhelliad y Pwyllgor i'r BBC amlinellu sut y bydd yn cyflawni hyn, er mwyn sicrhau tryloywder a monitro effeithiol o'r targed hwn.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 8

Dylai Ofcom fod yn uchelgeisiol wrth ddefnyddio ei ddull o reoleiddio'r BBC i ysgogi gwelliannau i gynrychiolaeth a phortread y BBC o bobl yng Nghymru. Dylai'r BBC ac Ofcom adrodd yn ôl i'r Pwyllgor hwn cyn diwedd y Chweched Senedd i adrodd ar ei gynnydd.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru, drwy Cymru Greadigol, yn parhau i weithio gyda darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus i helpu i gefnogi gwelliannau i gynrychiolaeth a phortread o bobl yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys gweithio drwy ein Memoranda Cyd-ddealltwriaeth gyda'r BBC ac S4C, sy'n cynnwys uchelgais penodol ar gyfer cynyddu proffil Cymru a'r portread ohoni. Mae ei waith yn y maes hwn yn cael ei gydnabod gan y Panel Arbenigol ar Ddarlledu a dynnodd sylw, er bod hwn yn ddatblygiad cadarnhaol 'Mae'r Panel hwn yn dal yn bryderus am benderfyniadau ynghylch cyllid darlledu gwasanaeth cyhoeddus fel y mae'n berthnasol i Gymru, cyfanswm y gwariant, ac a yw'n gwasanaethu cynulleidfaoedd yn dda yng Nghymru'.

Mae gan Ofcom rôl hanfodol wrth sicrhau bod darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus yn cydymffurfio â'r gofynion. Wrth gyfathrebu ag Ofcom, mae Llywodraeth Cymru wedi pwysleisio'r angen i ddefnyddio'r holl ysgogiadau i sbarduno gwelliannau o ran cyflawni. Bydd hyn yn dod yn fwyfwy pwysig wrth i gylch gwaith y darlledwr gwasanaeth cyhoeddus gael ei symleiddio drwy'r Bil Cyfryngau.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 9

Dylai S4C sicrhau bod gwariant ar gynnwys yn cael ei ddsbarthu'n fwy cyfartal ledled Cymru. Dylai adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn amlinellu sut y bydd yn gwneud hyn.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Un o brif flaenoriaethau Cymru Greadigol yw cefnogi twf y diwydiannau creadigol ledled Cymru ac efelychu stori lwyddiant greadigol de Cymru mewn rhanbarthau eraill. Mae Cymru Greadigol, drwy ei Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth gydag S4C, yn parhau i fod yn ymrwymedig i weithio gyda'r darlledwr a'r sector cynhyrchu annibynnol i dargedu buddsoddiad mewn ffordd deg.

Chwaraeodd Llywodraeth Cymru ran annatod yn y gwaith o sefydlu ac ariannu Aria Studios ar Ynys Môn yn 2022, gan weithio gydag S4C. Ei nod yw cefnogi cynrychiadau cynhenid fel Bariau ar gyfer S4C yn ogystal â denu cynrychiadau ar raddfa fawr, gyda chyllideb fawr i'r rhanbarth.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 10

Dylai Ofcom gynnwys gofyniad i drwydded Sianel 3 yng Nghymru gynhyrchu cyfran uwch o gynnwys rhwydwaith yng Nghymru. Dylai adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn amlinellu sut y bydd yn gwneud hyn.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod pwysigrwydd trwydded Sianel 3 o ran cefnogi amrywiaeth o gynnwys, ac i gynaliadwyedd a thwf y diwydiannau creadigol yng Nghymru. Mae ITV Cymru Wales yn parhau i chwarae rhan hanfodol fel dewis arall i'r BBC ar gyfer newyddion a rhaglenni nad ydynt yn rhai newyddion ac mae'n darparu gwasanaeth newyddion democrataidd hanfodol i bobl Cymru. Mae Cymru Greadigol wedi datblygu perthynas waith gadarnhaol gydag ITV Cymru Wales ac ITV Studios ers ei lansio. Fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru yn cytuno y dylai'r sianel fuddsoddi mwy yng Nghymru. Cafodd hyn ei godi mewn cyfarfodydd chwarterol ar lefel gweinidogol gyda'r darlledwr. Yn ddiweddar, cyfarfu Cymru Greadigol ag ITV i drafod ei strategaeth gomisiynu a chyfleoedd i Gymru. O ganlyniad i'r cyfarfod, bydd ITV yn cynnal sesiwn gyda'r diwydiant yng Nghymru ym mis Gorffennaf i hwyluso'r berthynas rhwng comisiynwyr ITV a'r sector cynhyrchu annibynnol yng Nghymru ac i godi ymwybyddiaeth yn ITV yn ganolog o gynnig cynhyrchu Cymru.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 11

Dylai darparwyr newyddion rhwydwaith, gan gynnwys y BBC ac ITN, barhau i ysgogi gwelliannau yn eu hadroddiadau ar faterion polisi datganoledig.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Arolwg Cael Gafael ar Newyddion Ofcom 2023 Cymru yn nodi mai teledu yw'r llwyfan sy'n cael ei ddefnyddio amlaf o hyd gan oedolion yng Nghymru i gael newyddion (71%), gyda BBC One y ffynhonnell a ddefnyddir fwyaf gan bobl yng Nghymru i gael gafael ar newyddion am Gymru. Mae 55% o oedolion yng Nghymru yn defnyddio BBC One i gael y newyddion ac mae 40% yn defnyddio ITV1/ITV Wales. Mae'r ystadegau hyn yn tynnu sylw at bwysigrwydd darlledwyr i adrodd ar faterion datganoledig a'r angen i sicrhau bod yr adroddiadau yn gywir ac yn adlewyrchu ein hamgylchiadau unigryw yng Nghymru yn briodol. Rydym yn nodi'r gwaith a wnaed ar ran Ofcom gan yr Athro Stephen Cushion o Brifysgol Caerdydd a Dr Richard Thomas o Brifysgol Abertawe ynghylch adrodd ar faterion polisi datganoledig. Er bod y canfyddiadau'n nodi gwell sylw i faterion datganoledig o'i gymharu ag astudiaethau blaenorol, nododd hefyd gyfleoedd a gollwyd i egluro gwahaniaethau mewn penderfyniadau ar draws llywodraethau'r DU. Felly, mae Llywodraeth Cymru yn cytuno y dylai darparwyr rhwydwaith geisio parhau i ysgogi gwelliannau wrth adrodd ar faterion polisi.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 12

Dylai Ofcom adolygu darllediadau newyddion rhwydwaith y DU o faterion polisi datganoledig yn barhaus. Dylai adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn amlinellu sut y bydd yn gwneud hyn.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Byddai Llywodraeth Cymru yn croesawu adolygiad parhaus o sylw newyddion rhwydwaith y DU, yn dilyn ymlaen o'r gwaith a wnaed ar ran Ofcom gan yr Athro Stephen Cushion o Brifysgol Caerdydd a Dr Richard Thomas o Brifysgol Abertawe ynghylch adrodd ar faterion polisi datganoledig. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i weithio gyda Llywodraeth y DU, Ofcom a darlledwyr i nodi cyfleoedd i gefnogi gwelliannau wrth ddarparu cynnwys y cyfryngau ar gyfer cynulleidfaoedd yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys archwilio cyfleoedd i adolygu'r ddarpariaeth yn barhaus, er enghraifft drwy adolygiad arfaethedig Ofcom o gyfryngau gwasanaeth cyhoeddus, y bwriedir iddo ddechrau yn 2024/25.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 13

Dylai Ofcom ddefnyddio pwerau rheoleiddio presennol i wella'r sylw a roddir i faterion polisi datganoledig yn y newyddion rhwydwaith. Dylai adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn amlinellu sut y bydd yn gwneud hyn.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru wedi pwysleisio'r sylw cyfyngedig i fywyd cyhoeddus a chymdeithas Cymru gan wasanaethau darlledu'r DU i Ofcom. Rydym wedi galw dro ar ôl tro am fwy o atebolrwydd i Gymru ar faterion sy'n ymwneud â'r cyfryngau i sicrhau bod darpariaeth y cyfryngau yn parhau i fod yn addas at y diben mewn cyd-destun datganoledig ac o ystyried y sefyllfa unigryw a gwahanol yng Nghymru. Rydym yn cytuno y dylai Ofcom ddefnyddio'r holl ysgogiadau sydd ar gael i wella'r sylw i faterion polisi datganoledig ar y rhwydwaith.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 14

Dylai Ofcom wella ei ddadansoddiad o'r cyfryngau a ddarperir yng Nghymru, gan gynnwys drwy gynyddu lefelau staffio yng Nghymru.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae'r angen i gadw i fyny â marchnadoedd sy'n datblygu, modelau busnes, technolegau newidiol ac arferion defnyddwyr, a deall yr effaith y caiff y rhain ar ddarparu gwasanaethau yng Nghymru yn hanfodol ar gyfer rheoleiddio effeithiol. Yng nghyd-destun cylch gwaith esblygol Ofcom wrth i'r sefydliad ymgymryd â chyfrifoldebau newydd sylweddol, rhaid i swyddfa Cymru feddu ar y capasiti i ymateb i newidiadau mewn modd amserol ac effeithiol.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymateb i gynllun gwaith arfaethedig Ofcom ar gyfer 2024/25 gan nodi ein diddordeb mewn gweithio gydag Ofcom i nodi cyfleoedd i gynyddu nifer yr unigolion sydd wedi'u lleoli yng Nghaerdydd i sicrhau bod digon o adnoddau gan y swyddfa a chynyddu ei gwelededd yng Nghymru. Gan nodi newidiadau ar lefel Cyfarwyddwr ac Aelod Bwrdd Cymru, mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i adeiladu ar ei pherthynas ag Ofcom yng Nghymru yn 2024/25 a chryfhau cysylltiadau ag arweinwyr polisi yn ganolog. Mae cynllun gwaith Ofcom yn tynnu sylw at yr amrywiaeth o ffyrdd y mae Ofcom yn cael tystiolaeth, deallusrwydd a mewnwleidiadau, gan gynnwys ymchwil i'r farchnad a deallusrwydd; peirianeg data a dadansoddeg; a thechnoleg ac edrychwn ymlaen at weithio gydag Ofcom yn y maes hwn. Mae Llywodraeth Cymru yn ymrwymedig i weithio gydag Ofcom wrth i unrhyw gamau gael eu cymryd i esblygu ei gynlluniau ymchwil mewn ymateb i farchnadoedd newidiol a chydgyfeiriad cynyddol y sectorau y mae'n eu rheoleiddio. Mae hyn yn cynnwys archwilio opsiynau i ategu data Ofcom gydag ymchwil wedi'i dargedu a chasglu gwybodaeth ar lefel Cymru drwy waith y Corff Cynghori ar Ddarlledu a Chyfathrebu.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 15

Dylai Llywodraeth y DU nodi sut y bydd yn gwella'r cynnwys y cyfryngau a ddarperir i gynulleidfaoedd yng Nghymru.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno â barn y Pwyllgor ynghylch y gwelliannau sydd eu hangen o ran cynnwys y cyfryngau a ddarperir i gynulleidfaoedd yng Nghymru. Adlewyrchir y farn hon yng Nghytundeb Cydweithio Llywodraeth Cymru gyda Phlaid Cymru ac adroddiad y Panel Arbenigol ar Ddarlledu. Cyfryngau amlddarparwr yw asgwrn cefn unrhyw gymdeithas ddemocrataidd, weithredol ac mae diogelu'r gymdeithas honno yn hollbwysig i sicrhau darpariaeth newyddion ddeallus a chytbwys. Gan fod tirwedd y cyfryngau yn newid yn gyson, ac yn sgil nifer y cyfryngau a nifer y llwyfannau cyfryngau yn ogystal ag arferion defnyddio sy'n esblygu, mae angen ystyriaeth gynhwysfawr o'r ffordd orau o sicrhau bod gan Gymru'r cyfryngau sydd ei hangen arni wrth i'r sector barhau i esblygu. Byddai Llywodraeth Cymru yn hapus i weithio gyda Llywodraeth y DU ar y mater hwn.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 16

Dim ond ar ôl i un o bwyllgorau'r Senedd gael cynnig y cyfle i gynnal gwrandawriad cyn penodi gyda'r ymgeiswyr a ffefrir y dylai Llywodraeth Cymru gytuno i benodiadau i rolau Ofcom ac aelodau'r BBC dros Gymru.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod pwysigrwydd penodiadau Ofcom ac Aelod Bwrdd Cymru i Gymru a gwerth un o bwyllgorau'r Senedd yn cynnal gwrandawriad cyn penodi gyda'r ymgeisydd a ffefrir. Fodd bynnag, er bod gan Lywodraeth Cymru rolau a chyfrifoldebau diffiniedig clir yn y penodiadau hyn, mae darlledu yn fater sydd heb ei ddatganoli, gyda darlledu'n gyffredinol a'r BBC yn benodol wedi'u cadw yn ôl o dan baragraffau 158 a 159 (yn y drefn honno) o Atodlen 7A o Ddeddf Llywodraeth Cymru. O ran y BBC, gan ei fod yn gorff a gedwir yn ôl a gaiff ei enwi, mae hefyd wedi'i eithrio o weithdrefnau cydsyniad Gweinidog y Goron. Felly, mae angen gwneud rhagor o waith i ddeall i ba raddau y gall Llywodraeth Cymru weithredu'r newidiadau a argymhellir i'r prosesau penodi hyn. Bydd y gwaith hwn yn cael ei wneud mewn ymgynghoriad â Gwasanaethau Cyfreithiol Llywodraeth Cymru.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.

Argymhelliad 17

Dylai fod angen cytundeb Llywodraeth Cymru ar gyfer penodiad Cadeirydd S4C gan Lywodraeth y DU. I gyd-fynd â hyn, dylid cynnig cyfle i un o bwyllgorau'r Senedd gynnal gwrandawriad cyn penodi gyda'r ymgeisydd a ffefrir.

Ymateb: Nid mater i Lywodraeth Cymru yw'r argymhelliad hwn.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ysgrifennu at Lucy Frazer CB AS, yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon i geisio rôl gryfach ym mhenodiadau Bwrdd S4C, fel sy'n wir ar gyfer penodiadau aelod o Fwrdd y BBC ac Ofcom dros Gymru. Tynnodd Llywodraeth Cymru sylw at y gefnogaeth yng Nghymru i'r newid hwn.

Goblygiadau Ariannol: Dim goblygiadau ariannol.